

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE VOOR- NAAMSTE OPENBARE WERKEN IN 1930 DOOR IR. L. W. H. VAN DIJK

HOEZEER op verschillend gebied in het afgelopen jaar de ongunst der tijden reeds merkbaar was, kan 1930 voor openbare werken niet anders dan zeer belangrijk genoemd worden.

Ook nu werd de uitdieping van de Waalhaven voortgezet. Niet minder dan 1.800.000 M³. grond werden dit jaar uit de Waalhaven gebaggerd, waardoor het mogelijk werd in het zuidelijk deel van de Waalhaven ruimte te geven voor 14 nieuwe ligplaatsen voor zeeschepen. De baggerspecie werd deels geborgen in de loswallen rond den Kralingsche Plas, in Boudewijns Harsland en de Kiesheid, deels vervoerd naar den loswal ten zuiden van de nieuwe Petroleumhaven nabij de Vondelingenplaat. Laatstgenoemde loswal maakt deel uit van de dijksomlegging, welke noodig is, voordat tot het baggeren van het binnendijksch gedeelte van de nieuwe Petroleumhaven kan worden overgegaan. Het maken van de dijksomlegging langs de oostzijde van het havenbassin werd uitbesteed. Een deel van deze nieuwe hoofdwaterkeering kwam nog dit jaar gereed. Het, ten vorige jare aangevangen baggeren van het buitendijks gelegen gedeelte van de haven, alsmede het opspuiten van de uitgekomen specie voor op-
hooging van de terreinen ten westen daarvan werd voltooid. Langs de westzijde van de haven werd steenglooijing aangebracht.

Door de Bataafsche Petroleum Maatschappij is in den loop van het jaar een aanvang gemaakt met de exploitatie van haar nieuwe terrein. Een 8-tal tanks werd reeds opgericht. Het eerste met benzine geladen zeeschip nam op 11 Juli in de nieuwe Petroleumhaven ligplaats.

De bagger- en grondverbeteringswerken van de Merwehaven, alsmede de kademuurbouw langs deze haven werden met kracht voortgezet, waartoe ongeveer 2.000.000 M³. grond uit de haven werd gebaggerd. Na openbare aanbesteding werd het maken van de kademuren langs het tweede deel van

5. DE PETROLEUMHAVEN. NAAR EEN FOTO VAN GEMEENTEWERKEN.

de Merwehaven opgedragen aan de N.V. Hollandsche Mij. tot het maken van Werken in Gewapend Beton, welke aanneemster reeds met den kademuurbouw langs het eerste deel van deze haven was belast. Aan kademuurcaissons zijn thans in totaal geplaatst 2540 M. lengte, terwijl de kademuurbovenbouw over ongeveer 1600 M. lengte geheel gereed kwam.

Langs de oostzijde van de haven werd door de firma's Wm. H. Müller & Co. en de N.V. Stevedore Cy. Quick Dispatch aangevangen met den bouw van loodsen en kranen op de haar verhuurde kadeterreinen. Laatstgenoemde onderneming ving de exploitatie van haar terrein reeds aan. Op 21 October 1930 nam het eerste zeeschip in de Merwehaven ligplaats.

Voor uitbreiding van de haven-outillage werden door de Gemeente twaalf elektrische portaalkranen aangeschaft.

Nadat de moeilijkheden, welke werden ondervonden bij het maken van de fundeeringsputten voor de Parksluizen – waarvan in het vorige verslag enkele bijzonderheden werden medegedeeld – waren ondervangen, zijn de werken voor den bouw van de Parksluizen met groote voortvarendheid aangevat. Van het buitensluishoofd werd de fundeering voltooid en kwam het opgaande werk reeds voor een groot deel gereed. Van het binnensluishoofd werd het heiwerk van palen en damwanden geheel voltooid. Mede werd aangevangen met het maken van een duikersluis onmiddellijk ten westen van de Parksluizen, welke mettertijd de functie van in- en uitlaten van water in Delfland's Boezem geheel van de tegenwoordige sluis aan de Vlasmarkt zal kunnen overnemen. De hierover met het Hoogheemraadschap Delfland getroffen regeling laat dan toe, dat – althans uit het oogpunt van waterverversching van Delfland's Boezem – later zonder bezwaar kan worden overgegaan tot demping van de Rotterdamsche Schie, een demping, welke t.z.t. in verband met verkeers-eischen in de binnenstad zeker niet achterwege zal kunnen blijven. De bovenbouwwerken van de Parksluizen met inbegrip van de elektrische en mechanische bewegingsinrichtingen werden aanbesteed. Verschillende onderdeelen van dit werk kwamen in de fabriek gereed. Ter voorbereiding van den bouw van de brug over de Coolhaven, ter plaatse waar de Pieter de Hoochweg deze haven kruist, werd de fun-

deeringsput voor deze brug geheel uitgegraven. Nog op het einde van het jaar werd de onderbouw van dit werk openbaar aanbesteed.

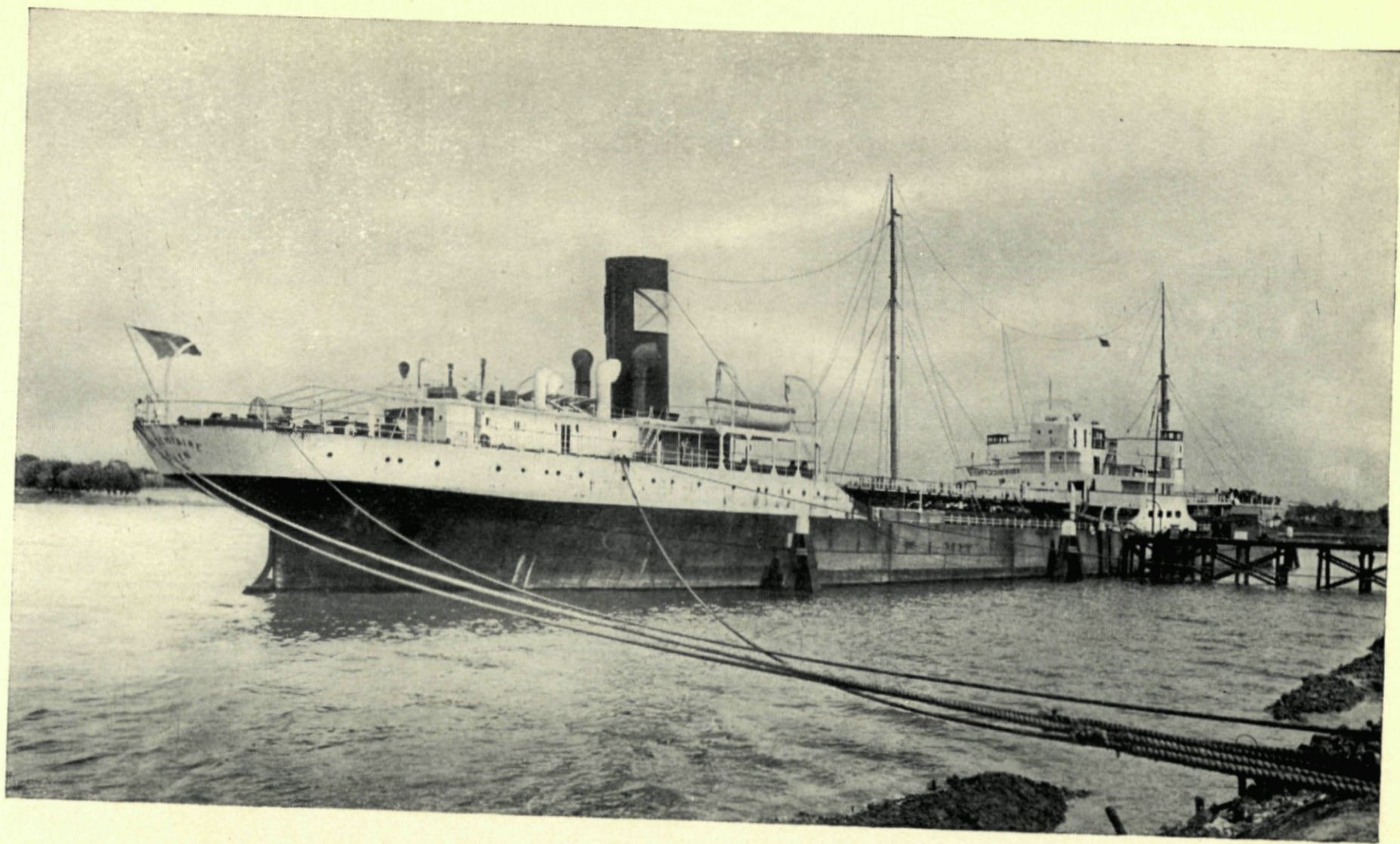
De opspuiting in den Bergpolder ten behoeve van de latere bouwgrondexploitatie in dezen polder werd voortgezet. Ook dit jaar werd wederom rond 1.000.000 M³. zand opgespoten. Bovendien werd 500.000 M³. zand opgespoten op de terreinen in den voormaligen polder Blijdorp, omdat gebleken was, dat deze reeds vroeger opgespoten terreinen door sterke zakking te lage ligging hadden verkregen. Na de voltooiing van deze opspuiting werden in Blijdorp hulpstraten en een collecteurriool aangelegd. Met den singelaanleg werd een aanvang gemaakt.

Richten wij thans den blik meer op de bebouwde kom van de Gemeente, dan blijkt, dat ook daar belangrijke werken tot stand kwamen of voor de verdere ontwikkeling belangrijke besluiten werden genomen.

De voornaamste in het uitbreidingsplan Dijkzigt ontworpen verkeerswegen werden aangelegd en voor het verkeer opengesteld. Voltooid werd de in het vorige jaarverslag reeds vermelde demping van den Schiedamschesingel tusschen het Van Hogendorpsplein en de Witte de Withstraat; de indeeling van het Oostplein werd zoodanig gewijzigd, dat op dit plein, waar thans vele tramwegen samenkomen, circulair verkeer kon worden ingevoerd. Ook het Stationsplein werd aangelegd volgens meer moderne opvatting.

Op 9 Januari 1930 nam de Gemeenteraad een beslissing over het reeds vele jaren hangende vraagstuk betreffende verplaatsing van de vischmarkt met bijbehorenden afslag. Als nieuwe plaats, waar een ruime moderne afslag zal worden gebouwd, werd een terrein aangewezen aan de zuidzijde van de Middenkous, terwijl voor den detailverkoop een nieuwe vischhal zal worden gebouwd aan de Bagijnenstraat, waartoe enkele reeds aan de Gemeente behorende panden zullen worden afgebroken.

Ten einde eerlang te komen tot de stichting eener nieuwe Beurs van Koophandel besloot de Gemeenteraad gebruik te maken van het op initiatief van een particuliere Commissie daarvoor door den architect Staal ontworpen plan. Met ge-

6. DE EERSTE PETROLEUMBOOT IN DE PETROLEUMHAVEN.
NAAR EEN FOTO VAN GEMEENTEWERKEN.

noemde Commissie werd overeengekomen een Naamlooze Vennootschap op te richten voor den bouw van een nieuwe Beurs van Koophandel op een door de Gemeente Rotterdam in de vennootschap in te brengen terrein aan den Coolsingel, waarvan de waarde op f 1.500.000,— is gesteld. Dit terrein is gelegen tusschen het nieuwe Postkantoor en de Sint Laurensstraat. De bedoeling is thans zoo spoedig mogelijk een definitief plan uit te werken, om dan, zoodra het terrein zal zijn ontruimd, tot den bouw over te gaan.

Met de N.V. Burgerlijke Maatschap Pleinzicht werd een regeling getroffen tot verdere doortrekking van de Zaagmolenkade in zuidelijke richting naar het Noordplein en tot doortrekking van de Woelwijkstraat naar die kade. Door deze regeling, waaraan reeds in dit jaar een begin van uitvoering werd gegeven, wordt een goede bebouwing verzekerd op deze terreinen, welke tot nu toe als lompenopslagplaats gebruikt werden en als zoodanig een zeer onbevredigend aspect aan deze omgeving gaven.

Eveneens werd medewerking voor straataanleg verleend aan de N.V. Mij. voor Volkshuisvesting Vreewijk voor de uitvoering van het zoogenaamde plan Vreewijk XII, omvattende de bebouwing van het terrein tusschen den Groene Zoom en de Lange Welle en het westelijk gedeelte van het terrein tusschen den Groene Zoom en den Smeedlandschedijk. Met den straat- en rioolaanleg werd reeds aangevangen.

Het in de Benthuiserstraat en den Bergweg ten behoeve van het noordelijk stadskwartier ontworpen collecteurriool, waardoor tevens het riolennet van de gemeente Hillegersberg bezuiden den Kleiweg zal worden bemalen, kwam gereed.

De werken ten behoeve van de uitbreiding van de begraafplaats Crooswijk werden voortgezet. Nadat de omlegging van den Terbregscheweg was voltooid, werd het terrein tusschen dezen weg en den Boezem door opspuiting op de vereischte hoogte gebracht.

Van de verschillende bouwwerken, waaraan in 1930 gewerkt werd, verdient vermelding de verdere afbouw van het kantoorgebouw van het Gemeente-Electriciteitsbedrijf aan de Rochussenstraat, de aangevangen bouw van een nieuwe elektrische centrale aan de Galileïstraat, de werken voor de

uitbreiding van het filtervermogen van de Drinkwaterleiding en de bouw van het Zuider Ziekenhuis aan den Linker Maasoever. Van laatstgenoemde inrichting werden reeds uitbesteed de ruwbouw van het centrale gebouw en van het administratiegebouw, terwijl de bouw van het economiegebouw en de ziekenpaviljoens werd voorbereid.

Mede werd begonnen met den bouw van de Rijksseruminrichting in den polder Oud-Mathenesse. Met het Rijk werd daartoe een regeling getroffen, welke in hoofdzaak hierop neerkomt, dat de Gemeente het daartoe benodigde terrein in erfpacht aan den Staat afstaat en den bouw van de inrichting op hare kosten in overleg met het Rijk uitvoert, waarna de Staat de aan den bouw en de inrichting bestede kosten aan de Gemeente, bij annuïteit, in 30 jaren terugbetaalt. Bij de betaling der laatste annuïteit treedt de Staat in den eigendom van alle opstallen.

Ook voor den bouw van een nieuwe Quarantaine-inrichting op de Beneden Heyplaat kwam met het Rijk een overeenkomst tot stand betreffende de door het Rijk in de exploitatie daarvan bij te dragen kosten. De uitbesteding van deze inrichting had nog in 1930 plaats.

Na vele jaren van onderhandeling werd met het Gemeentebestuur van 's-Gravenhage overeenstemming verkregen over den aanleg van een gemeenschappelijk vliegveld, hetwelk gelegen zal zijn aan den nieuwen rijksweg naar 's-Gravenhage en wel even bezuiden Delft. Door beide steden tezamen zal daartoe een Naamlooze Vennootschap worden opgericht. Deze Naamlooze Vennootschap zal tevens van 1 Januari 1931 af het vliegveld Waalhaven exploiteeren, dat voor het op 1 Januari 1931 voor dit vliegveld vastgestelde liquidietekort van f 1.285.300,- door Rotterdam in de N.V. wordt ingebracht.

Tenslotte moge worden aangeteekend, dat de Regeering hare goedkeuring onthield aan de aanvraag tot onteigening op den voet van de Woningwet van perceelen op den Linker Maasoever, waartoe door den Gemeenteraad op 4 September 1928 was besloten.